

---

4. Dopplerův jev

Cvičení 1

- Odvoďte vzorec pro změnu vlnové délky a frekvence, jestliže se vůči sobě pohybují kolineárně zdroj i pozorovatel současně. Kdy se v takovém případě vlnová délka ani frekvence vlnění nemění?
  - Odvoďte též obecný vzorec pro změnu vlnové délky (frekvence), jestliže se vůči sobě pohybují kolineárně zdroj, pozorovatel i okolní prostředí.
  - Jak se změní vlnová délka (frekvence), jestliže jsou zdroj i pozorovatel v klidu v laboratorní vztažné soustavě, vůči které se nenulovou rychlostí pohybuje prostředí přenášející zkoumané vlnění?
-

Cvičení 2

- Pozorovatel vyšle elektromagnetický signál o frekvenci f_0 směrem k zrcadlu, které se od něj vzdaluje rychlostí v . Jakou frekvenci (vlnovou délku) zaregistruje u signálu odraženého od zrcadla? Jaký bude výsledek měření, jestliže se zrcadlo bude přibližovat?
  - Jakou rychlostí se pohyboval závodní motocykl, jestliže poměr kmitočtu blížícího se vozidla a kmitočtu vzdalujícího se vozidla byl pro stojícího pozorovatele $5/4$ a jestliže podél trati foukal vítr o rychlosti 10 m/s ve směru (proti směru) pohybu motocyklu?
  - Nakreslete graf závislosti frekvence přijímané pozorovatelem na poloze zdroje, který se pohybuje konstantní rychlostí podél osy x souřadnicové soustavy pevně spojené s prostředím. Pozorovatel se nachází v klidu na ose y ve vzdálenosti d od počátku souřadnic.
-

Doporučená literatura

J. KVANSICA A KOL., *Mechanika*, Academia, Praha 1988 (kapitola 11)
